

У Новоме Саду 31. Октобра 1885.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10, — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Преплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Можда се већ бију.

Можда се већ бију
Два народа млада, —
А душман се смеје,
Јер се њару пада.

Можда бурно лети
Дајда од куршума, —
Тамо где је требе,
Много споразума.

Можда већем мајке
Грозне сузе лију,
А јунац'ма мртвим
Вране очи пију.

Можда с обе стране
Уздах к небу хити,
А рањеник шапће:
„Је л' морало бити!“

Је л' морало бити?
То Гарашан знаде,
И за то ће скоро
Да нам рачун даде.

—ш.—

Шетња по свету.

VIII.

Хтели не хтели, морамо признати, да су Мађари најправичнији људи на свету. Но не само најправичнији, него и највеликодушнији. Јер затражи ли човек што од њих, они не само да му то даду, већ му пружају и двоструко и осмороструко. Ето н. пр. ми смо Срби некада тражили само једну војводину, а сад

нам Мађари дају осам! Можда ми то неће нико веровати, као што нисам испочетка ни сам веровао, али о том се може сва о уверити из књиге, коју је пре неки дан на свет издао неки Коломан Секрењеш, а по свој прилици да нема Мађара, који не би бар у основи, у „принципу“ слагао са назорима, што су у истој књизи изложени. Можда је то успех политике наших „нотабилитета“, можда и г. Стојачковић писац „Чрти народа српског у Унгарској“ и наименовани вршачки посланик, у Јекелфалушијевом бироу задовољно таре руке и са Ацом Зубом мило се смени, што му је тако изванредно добро испало „штрајх“ за руком, тек ми се Срби морамо радовати, јер се можемо с правом надати општој потпори од стране мађарског народа, те да сретно што пре до тих осам војводина дођемо. У место једне уједаред осам — то је заиста нечувен успех и неизмерна добит! . . .

Али да би се и весели читаоци шаљивог „Стармалог“ упознали са „срећом“, коју су нам браћа Мађари наменили, ево ме, да о том две три рекнем.

Исти Секрењеш предлаже, да Аустро-Угарска поседне Србију, Црну Гору, Стару Србију и Бугарску до Софије, — Босна и Херцеговина и тако је заузета — јер само ће се тако мађарски интереси на истоку моћи очувати. Ове земље треба поделити на осам војводина, а док се сасвим не помађаре, нека управљају с њима мађарски магнати као спахије, т. ј. да мађарски магнати постану господари над животом и над земљом српског народа.

То није баш тако ни рђав план, бар не за врло многе мађарске магнате. Јер како су овде пропали, како су им у благословеном Мађарорсагу прешле земље у чивутске руке, то им не би нимало шкодило, кад би за „компензацију“ добили плодне земље на истоку и кад би за њих издирале вредне и снажне српске руке. Него то је ђаво, што те руке знају осим мотике и чим другим владати, и ту онда престаје шала

Онда би сигурно и ти сами мађарски магнати вољели по сто пута већма, да слушају, како им пред кућом луна добаш и да гледају, како магнатско добро прелази у чивутске руке, него да им и за један само час слободан Црногорац буде — мужик. Сигурно би већма вољели, да из читавог света покупе све Чивуте, па да их помађарују, или да ови њих почивују, него да и само једног херцеговачког горштацика, „дивљег“ Шумадинца или „варварског“ Арнаутина обуку у атилу и да му уфитиље бркове. А мени би то веома жао било. Јер ја бих се радовао, кад би ми се дала прилика да видим, како би мађарски магнати „културу“ по балканском полуострову ширили. Црна би штета била, кад аустро-угарски меродавни кругови не би усвојили Секређешев предлог. Ми Срби бар могли бисмо онда потпуно задовољни бити, јер и ако ми с ове стране не би добили војводину, могли би смо се ипак тешити, да Срби с оне стране имају не једну већ осам војводина! На сјајном сунцу среће наше једнокрвне браће с оне стране Дунава, и Саве и Уне могли би смо се ми јадници сунчати, а за све то имали би смо да захваљамо нашој браћи Мађарима, из чије је средине тако племенит предлог поникао.

Него за једно их морамо склопљеним рукама молити и преклињати. Кад већ хоће да носе „културу“ на исток, нека им је богом просто, али собом нека не поведу и Германа, већ нека га нами оставе. На први поглед изгледа чудновато, што се ми сад уједаред тако заузимамо за Германа и не дамо, да нам га узму, као да нам је од срца отпао, а овамо до сад нам је као смрт при био. Али ми не знамо и не можемо друкчије указати љубав нашој прекодунавској, прекосавској и прекоунској браћи, већ само тиме, ако

не дамо, да им „културтрегери“ поред других благо- слова однесу и Германа на врат. Кад се већ не може спречити ширење културе помоћу наџака и мамуза, а оно дај бар да спречимо, да се у толиковековном гробу не преврну кости првог српског патријарха, кад Германова нога ступи на Душанову земљу. Кад будете са развијеним заставама пошли на исток, да ширите „културу“ и да пропале мађарске магнате ухљебите, изићи ћемо испред вас, као што је царица Милица изишла пред цара Лазара и молићемо вас не да нам оставите брата од заклетве, већ да нам оставите — Германа! Кад дајете нашој браћи на балканском полуострву осам војводина, оставите нами бар једног Германа, да се и ми можемо подичити племенитим даром вашим. Кад већ ко страдати мора, нека страдамо ми, а нека бар нека друга браћа сретна буду; нека на њих, ако баш мора бити, наиђе и европска „култура“ и азијатска колера, само нека буду поштеђени од — Германа! . . .

У осталом, жао ми је, што од овог читавог плана неће бити ништа, јер Секређешева је књига само наговестилац, да ће идуће фашанге у Угарској врло весело тећи, пошто се већ сада показују — политички пајаци. Најзад, могућност није са свим искључена, да ће наше дипломате прихватити Секређешев предлог, јер су и они душевно сродни са споменутим Секређешијем. У нашој дипломатији влада вечити карневал. За то су и трошкови толики велики. За то народ мора непрестано постити, да би господа што удобније могла карневалисати. Нема другог спаса, него се и за ту господу мора наредити велики пост, да би се тако и народ могао једном омрсити. Само да се уместо о м р с и још већма не з а м р с и, па онда те-

ПОДЛИСТАК

Нема пријатеља.

— Хумореска —
(Наставак.)

Забава је и даље текла све у свом реду. Пило се приметно; прво једна чаша, па онда друга. И већ су сви били накресани.

Сад Аца устане и понуди госпођице да се што играју, а оне наравно учтиве, одмах пристадоше, па наговоре некако и остале мушке; шта ће но: „Ја се срдим на тебе.“

Куд сви Турци, ту и Муја (ма не био ћелав), дакле морао је и Милета.

Игра се отпочне. Прво баца Аца мараму и то наравно оној госпођици, која му се по најбоље допала, дакле Вукосави.

— Ја се срдим на тебе!

— Зашто?

— Зато што си ти као анђео небески.

— То те се ништа не тиче; те баца сад мараму

Милети:

— Ја се срдим на тебе.

— Зашто?

— Што си пијан.

— То није ништа ново; па хтеде бацити даље ма-

раму, али по опомени осталих мораде дати фоту, јер се није владао по прописаној формули. Требао је рећи: то се тебе ништа не тиче! Шта ће човек кад је почетник, без мукe нема науке! Морао је нешто дати, шта ће него буђелар, који се даје као хармоника развући, и опет стићи, дакле знак да је празан.

Тако се игра опет даље продужила. Било је ту сва којакних израза и отрцаних фраза. Аца је добио приличну порцију онаких атрибута, који се још неком због велико и високо ушесја придевају.

Кад се прилично фота накупило, тад ће да наступе смртне пресуде. Аци је било досуђено да пише тестаменат. Седне на столицу, а један иза леђа му, већба се у претима па показује разне фигуре, које пропрати са речима: коме ово остављаш? А он вoзврати н. пр. себи, госпођици Вукосави, госпођици Перси и т. д.

Доста то да је госпођица Вукосава добила црвену наприку.

Наравно да је одмах молио и за опроштај. Други је опет туцао бибер, трећи опет што друго и тако су сви редом своје одужили.

Па онда се опет латеше боца и вина. Аца је пак остао при свом старом. Сео код госпођице Вуке па јој доказује да је љубав једна од најлепших појава, да је љубав у песника снажна као у лава реп, још само да је био пун месец, па онда би се тек показао.

шко да ће ико моћи. да наше заплетене ствари о д-
р с. Но гађа ћемо видети и то чудо, а донде
остајмо здрави и будимо весели!

Милицав.

У ш т и п ц и.

Времена се мењају, па и народне пословице: Пре
је било: „Брату брат, а Турчину рат.“ Данас
се говори: „Брату рат, а Турчину брат.“

Пре смо читали, да се установила чета Бугар-
киња. Хоћемо ли дочекати да се примири, те да опет
читамо: тета Бугаркиња?*

„Тиса-Калман-фалва,“ пролази као алва. (Све га
је мање и мање.)

Хоћели се збиља деспти оно, што говоре браћа
Шајкаши, да се на рушевинама „Тиса-Калман-фалве“
подигне — Милетићевац?

Београдски суд, оптужиће споменик кнеза Ми-
хаила, јер указује руком на Босну и Херцеговину.

Митрополит Сава није отишао у Беч, него у Ца-
риград. У прошлом броју „Стармалог“ јавили смо по-
грешно, ал тек толико смо опет погодили, да неће
међу — браћом.

У Сомбору се склапа нова странка. Она хоће да
покаже, да се у позориште не иде због ложа.

Братија је опет своје терала, певали су већ све што
се само сетити моглоше, било је ту и: бацала Тода јабуку,
и ил ме љуби ил ме се окани, а било је богме и: Нек с'
блиста у чаши руменике сјај!

Но дође доба да се иде и дома. Милета ће да за-
хвали на дочеку. Ту ниси знао ни репа ни ушију. Прво
је почео са светим Димитријем, затим је прешао на сарму,
и свом снагом убеђивао је сваког, да је сарма најбоље јело
што га постоји, а завршио је са тим уверењем присутних,
да му је покојни деда — бог да му душу прости — био
прави хришћанин. Као што видите, прав бућкуриш или
помије. А цео овај говор таким је одушевљењем говорио
да су сви скоро задремали.

Сад отпевају још једно: Многаја љета! Опросте се па
пођу сви кући. Аца се најпонижније клањао пред госпођи-
цом Вуком, па онда узевши последњи поздрав, одоше сви
кући певајући. Сви су били „весели“, особито Милета, ал
он је нешто и повукао; и Аца је био пијан, али не од
вина, већ од љубави.

Аци не да ђаво мира, те кад су пролазили поред
баба-Јецине баште, предложи да оду преко, па да поједу
шаргарену.

Овај предлог би једногласно усвојен. Човече, тако
племенита замисао!

Одмах дакле на посао; почеше се пењати као неке
авети преко прошња, неког је срећа послужила да падне

Кад се Мађари плаше чак и од шегрчади, кад
певају песму: „Хеј Словани,“ шта би тек радили, да
наиђу на — мајсторе.

Министар Калаји је изјавио, да је у Босни и
Херцеговини све у реду. Е па кад је тако, онда се
изволте господо окупатори селити. Тако вам бар на-
ређује берлински уговор.

Ђира. Сад се родило ново пита-
ње: Хоће ли бан Хедерварија на
Живковићеву или на Суботићеву
интерпелацију —

Спира. Па то је свеједно. Субо-
тић је питао ономад оно исто, што
је Живковић питао лане.

Ђира. Не трчи ми у реч. Знам
за то врло добро; зато и велим:
хоће ли бан Хедерварија на Живковићеву или на
Суботићеву интерпелацију остати —

Спира. Аха! Мислиш хоће ли и даље остати бан.

Ђира. Опет он! Та пусти ме, човече, да изгово-
рим. Хоће ли бан Хедерварија на Живковићеву или
на Суботићеву интерпелацију остати —

Спира. Остати одговором дужан.

Ђира. Но, једва си једаред погодио.

Ђира. Даклем „Видело“ вели (а „Наше Доба“
прештампава), да ми, који се не одушевљавамо за борбу
између Срба и Бугара, вели да ми нисмо Срби, него
смо Руси и Бугари.

у коприве, које су около прошња изникле, тај се до зла
бога ижегао.

Милета је открио леју шаргарепе, као некад Колумб
Америку. Сви нагрну на леју, па чупај, па једи, да све пуца

— Ал је нешто танка! рећи ће један.

— Та млада, човече! одговори онај до њега.

Док су ови ту јели и сву леју скоро већ и обрстили,
дотле је Аца с' оне стране прошња тежио за већим успе-
хом, те напуђа баба Јециног гађова, на дошљаке у башти,
а сам он пак оде брзо кући, чинећи се свему том и невешт.

Да је коме било чути и видети, кад ти залаја гађа
па појури у башту, није да ти се ту бежи, све стрмоглавце.
Само кад се који дочепа и попне на прошње тај се не
силази, већ се даде у наручје земљине привлачне снаге.

Падају брате као бундеве, само је Милета остао да
дели мегдан са гађом, који је био по возрасту као повеће
теле. Бадава су га викали кад не иде, ноге се укочиле,
глава заноси, ни маћи се не може, а рад је човек да по-
несе који струк шаргарепе и кући. Једва се некако до-
котурао до прошња, па већ покуша и да се попне ал јест,
ту се створи гађов, па вау! вау! па Милету за капут.
Кад су видели остали, да је Милета у опасности, пођоше
да му помогну; једни су забављали и заговарали гађова, а
други су опет пењали Милету преко прошња. Једва се не-
како извуку и одатле.

Спира. Допуштам да се наше србовање не мери виделовским аршином, — али како можемо бити у један мах и Бугари и Руси, сада кад су Русија и Бугарска у највећој противности!

Ђира. Не заборави да то „Видело“ вели, а „Видело“ је сву своју логику утрошило у одбрану берлинскога уговора.

П у с л и ц е.

□. Конференција цариградска једва се једном састала; али је заборавила најпре држати призиваније светог духа (зато канда свети дух неће ни слетити над њу).

* * *. У Ниш је дошао нов посланик турски, а зове се Зија-паша. (Али на његово зијање канда се неће нико освртати.)

○. Кад је митрополит Косановић полазио из Сарајева, власт није допустила да му се даје бакљада. (Врло паметно, — с ватром се не ваља сиграти.)

✎. Неки се радују, да ће на Косановићево место доћи арх. Милаш, — какве ће хасне имати српски народ од њега то не знамо, али „Турски Народ“ ће бар имати онда две музаре.

△. Наша државна изложба завршила се са дефицитом, — али то се прикрива, — тиме се не пуца као са оним шампањом, којег су Французи могли код своје куће много јефтиније пити.

Путем је било доста тегобе са Милетом, неће да иде кући и једва га некако на силу, тирански, одвукоше.

— Лаку ноћ! Лаку ноћ!

Одоше сви кући.

Милету је дочекао Аца код куће смејући се. Ал чекај се, претио му је Милета, покашћу ја теби, како се зајам враћа. Легне и он за тим. Није време дуго потрајало, ал ево ти наступи време, да се баба Јецин зајам враћа. Сва му се соба окретала, глава заноси, у стомаку поче да се нешто комеша. Као подземна тутњава при земљотресу, све се преврћу црева, наједаред — — — — — али ово кораблекушеније нисам у стању, а нисам ни вољан да описујем.

Тако прође ова најпре ведрa а после мутна и црна ноћ. Кад се Милета у јутру пробудио имао је шта и видети. Место шаргарепе, што ју је метуо у џеп, кад је полазио кући, нашао је три-четири струка першунa, — (дакле першун су јели а не шаргарепу, — и то је морао бити неки морски першун, кад је морску болест проузроковао), а кад хтеде да капут обуче, мал се није скаменио, цела стражња пола беше искинута. Гаца му је узео у ферзац. Шта ће сад; не може човек у школу, нема друга капута а у овом полу капуту опет не може. Морао је остати код куће.

Није прошло неколико дана, кад ал ево ти баба-Јец

✎. Кад је Анђелић био у Бечу, „Нова Преса“ јавила је да је стигао „Herr Germ. Angyelic's Mitropolit von Czernovitz“. — (Наравно, то је штампарска погрешка, — али много би нам милије било да је истина.)

♠. У 85. броју „Нашег Доба“ пише неко из Петриње овако: *Ми Срби из Петриње смо с неким задовољством пратили рад цркв. сабора, јер смо у напред знали, да од тог сабора неће ништа бити*. — Ох, ала су красни родољуби, ти дописници „Н. Доба“. — Гле само шта њима чини задовољства!!!

Бука: „Шта мислиш Шука, да сам нешто изложио ову моју опаклију на Будапештанској изложби?“

Шука: „Иди човече, баш си враг. Та искали би данас од тебе бар три товара блага.“

Бука: „Но, онда би баш заслужили да добију ево и ову моју батину.*)

*) Па и то би био „ручни рад.“

Пр. слагачева.

Р а д о и д е.

„Радо иде Србин у војнике,
Где зелене бере лаворике.“

Тако песма вели,
Али ми би хтели
Лаворика зрели.

Д.

у гимназију, наругушила се, а језик је доста наоштрила, па је сигурна да ће моћи што год и израдити. У десној руци носи неку чоју, и то баш ону половину из Милетиног капута.

— Еј наопако! мислио је Милета, дакле није било доста што сам штетовао читав капут, него још и да ме тужи Баба Јеца их је тужила, а управитељ је казну изрекао и то два дана с' оне стране браве.

То је први пут што је те године био затворен.

Као честит Србин није хето да изда братију, ал ови опет да се покажу да су у потпуном смислу ђаци, изиђу, лицем на јавност, и тако је Милета имао друштва, које га је тешило.

Само је Аца остао изрод, он није јео першунa па није био ни затворен. Често је спомињао Милети успомену од Митрова-дана, а он би само рекао, доћи ће време кад ћу моћи вратити, мило за драго.

Време је и даље текло као и дотле. Аца се тек сад одао песништву. Сад није било више Анђелијада, него све Вукијаде. Сад му је Вукосава била све и сва. Она му је била идеал, она му је била узор и патрон, њу је обожавао као никог досад. И сад се наравно морало брисати име са теке у којој су биле песме посвећене „Анђелији“, и наново писати „Вукосави“. Анђелију је изгустирао, та није човек волио монотонију, те је тражио промене. Он је сад

Проба пера.

CXLVII.

Зашт' се ђаво не жени?

Зашт' се ђаво не жени?

Премисљао Швица.

Ал се брзо сетио:

Боји се ирвица.

CXLVIII.

Из ноћног дневника једног благодејанца.

На мом столу, браћо,

Салама ј' голема.

То јест то сам снιο, —

Ал кад сам се пробудио,

А саламе нема.

Још сам и то снιο

Да сам гладан био.

Ал кад сам се пробудио —

Још сам већма огладнио.

Даклем тако, свете,

Гњездо судбе клете!

Салама се само снива, —

А глад не избива.

CXLIX.

Si tres faciunt idem, non est idem.

Кад је баба љута —

Уклони се с пута.

Кад се жена љути —

А ти само ћути.

Кад се љути цура млада,

Реци ка' у шали:

Фрајлице, голубице,

Ви л' се ви удали?

убио Вукосаву и никог више, још кад је једног дана
убио писмо са адресом:

Велештованом господину

Аци Миленковићу

слушаоцу . . . . . разреда срп. вел. гимназије

у Месту.

Унутри је писало:

Драги господине Ацо!

Не могах срцу одолети, а да вам не откријем највећу
јуну, а та је тајна љубав. Ја вас љубим свим срцем и ду-
ом. Ја вас обожавам — господине Ацо! Ја би најсретнија
ла, кад би се вашом љубом назвати могла.

Остајем љубећи вас

Вукосава Видић

до гроба.

Дал је било сретнијег човека на овом свету. Та свако
писмо трипут пољубио. Сад су наступили дани радости.
Д је тек певао, сад јој је тек посвећивао песме. Одмах
ј хтеде и одписати, али не! И онако су скоро, кроз дан
а беседе и балови, па ће јој он усмено да рекне, што
у срце осећа.

(Свршиће се.)

С.Л.

Ч и к.

Који гледа све на свету

С реалног гледишта,

Нек ми каже, шта је дебље:

Никад — или ништа.

Који хоће све на свету

На вагу да баца,

Нек ми каже: колко броји

Цента пољубаца.

Г—д—н.

Наивности, досетке и др. из дечијег света.

(Увек отворена рубрика.)

„Видиш, Тошо“, рекох ја, „ти си већ на пијаци и уз
пут појео неколико трешања, а сад хоћеш да добијеш то-
лико исто, колико и твој старији брат, и још бираш себи
све најкрупније. Мети руку на срце, па реци: је ли то
п р а в о.“

Мали Тоша ме враголасто погледа, и рече: „Па ме-
ни је право.“

Мала наша Госпава, кад је први пут видела месец
п о с л е п о д н е, окрете се матери и рече: Гле, гле, мати,
месец је већ изишао; он сигурно мисли да је сад ноћ.

Н. Љ. М.

Показали малом Гаји портре покојног му деде, на
коме је овај (као што се обично портрети сликају,) насли-
кан био од главе до појаса. Онда ће Гаја запитати оца:
„Па зар покојни деда није имао ногу?“

М а т и. Је-ли, Љубице, би ли волела да добијеш малу
сестрицу?

Љ у б и ц а. Волела би, — ал да не буде лепша од мене.

Гајица са својом матером гледе кроз прозор на улицу
како пада бујна киша.

— Је ли, мама, за што пада киша?

— За то, чедо моје, да боље расте и ниче пасуљ,
грашак, лук и друго зеље, које ти радо једеш.

— Али за што пада на улицу, — та онде не ниче
зеље.

Возили смо се из Н. Сада у Карловце ја и моја Ленка.
Ленка опази у Мајуру на пољани лепу велику кућу, на
којој је био натпис: UČIONA. — Ленка ме запита:

— Је ли тата, каква је то кућа?

— Па то је школа, — одговорим ја. Ето видиш да
пише UČIONA.

Ленка се мало замисли па онда као за себе прошапута:
то је зацело женска школа.

— А по чему ти судиш да је то женска школа?

— Па за то, што пише у ч и о н а. — Да је мушка
школа онда би писало у ч и о н.

Мали Паја је увек „при добром апетиту“ (али и види се на њему).

Једног јутра дође он својој тетка Анки, која га је здраво волела, — а у једној су кући живили. — Чим Паја уђе, виде да се ту доручкује, па још са врата повика: — Тетка Анка, ја сам сит; ја сам већ код куће фуштукао.

- Па добро Пајице, кад си сит.
- Ал ја могу још једаред фуштукати.

Ја и песма.

Ево сад на пример,
Кад бих ја запово,
И кад бих у стиху
Писати почео

— Шта бих све ту треб'о?

Прво ваља дара?
— Ах! боже саклони,
Од куда на пример
Онда пишу они

— Водени песници?

Понда ваља мисли?
— То би било лако:
Бледи месец, руже,
Радости и пак'о

— Ил ма што год тако!

Можда осећања?
— Неће ни то бити
Јер се данас песме
Могу набавити

— И за лепе новце.

Народ, идејали?
— Ах! за бога, ман'те
Зар ви баш још ни то
Наопако не знате?

— То није реално!

А ти шибай мане!
— О! хвала на кажи,
Зар ви још незнате?
Такав у нас важи

— Као и бунџија!

Грех је данас рећи
Истину у очи,
Издајник је онај
Што с' за правду бочи

— — Ал гле ипак песма.

Тук на лук.

Споречкали се у кафани два господина. А. и Б.
А. Па молим, ко сте управо ви, и шта сте?

Б. Ја сам списатељ. А шта сте ви?

А. Ја сам барон.

Б. Трц! Па то сте били и кад сте се родили.

Зар од тога доба нисте ништа аванзовали.

Из војничке школе.

Официр: Који официр има већи чин од поручника?

Војник. Капетан.

Официр. Добро. — А ко је над капетаном,
— ко њему заповеда?

Војник. Госпођа капетаница.

Пријатељство.

Јоца. Збогом, драги Стеване; ја путујем у Америку. Онда ћу се настанити. Збогом брате, — ми се канда више никад нећемо видети.

Стева. Шта?! Нећемо се никад више видети?! — Е, онда учини роду глас, па ми узајми 10 форината.

Чему се највећма чуди.

Један фиџирић био у Бечу, па су га ту водили и у звездарницу; кад се вратио кући много је приповедао о напретцима астрономије и увек је изражавао своје чуђење: — „није ми,“ вели, „чудо што се и најмање звезде виде; није ми ни то чудо, што им прорачунају даљину, — ал ми је чудновато, од куда да дознају за њихова имена.

У кафани.

Кафеџија. Како вам се допада моја кафа?

Гост. Хм, хм! Морам је и похвалити и покудити. Похвалити морам, што у овој шољи није било цигурије. А покудити морам опет, што у њој није било ни мало кафе.

Аветиња.

— Које добро? запита попа свога парохјана, који му рано у јутру дође.

— Зло, господине! Синоћ сам ишао поред гробља, па ме је вијала нека аветиња.

— А како је изгледала та аветиња?

— Па била је велика, велика, као какав магарац.

— Ћути, не говори ником ништа. Та то је био твој сен, од кога си се тако уплашио.

приб. Срдан.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Доказ поштења.

Дође слуга ка госпођи Н. и понуди јој се да га прими у службу.

— А имате ли путни лист и какве сведоџбе?

— О, ја имам нешто боље од обичних сведоџба.

— А шта је то?

— Па ево пресуда од окружног суда, којом ме проглашују за невина, због покушаја убиства. А ево још две одлуке, којом ме ослобађају од оптужбе због крађе.

У невољи.

Благодејанац Совра био је баш здраво гладан, па од муке узме неки стари лист да чита. Напише на ову белешку: „Тристотине милијона килограма хартије утроше годишње новине“ — — —

Совра се почеше иза увета и завапи гласом велијим: ух, боже, да ми је сада тај сир и те кобасице, које би се у тај папир завити могле!

Како се добијају пацијенти.

А. Ко је ваш кућевни лечник?

В. Доктор Резенбергер:

А. А где нађосте тога шарлатана.

В. Сад ћу вам казати како је то било. Једаред се моја жена у друштву, где је био и др. Резенбергер, тужила како су јој ноге увек хладне. На то ће јој Розенбергер рећи: М. лостива, то је сасвим природно; ваше су ноге веома мале, па не може у њих да стане довољна количина крви“. Од тога доба моја жена неће другог доктора, него Розенбергера.

Из кујне.

Госпођа (својој куварици). Шта радиш Лизо! Ко је то видио у десет сати пре подне прати ноге.

Лиза. О за бога, госпођа, та звате да треба данас да се фотографирам. Ваљда се нећу са прљавим ногама фотографирати!!

Још једна промућурна куварица.

Куварица. Дајте ми две фунте купуса.

Пиларица. Килу, килу, — сад се тако каже.

Куварица (крсти се). Но, у тој вароши, свакојака чуда бивају. Сад се више не зове „куцу“, него „кила“!

Писмо у хитости.

Ономад је неко од свога пријатеља добио овако писмо:

Драги пријатељу: Баш сад ми је жена родила близанце: Други пут више. — твој Гавра.

И о п р а в к е

У 29. бр. овог листа, поткрале [се неке погрешке, које кваре смисао.

У последњој строфи прве песме уместо „држања“ исправи „здружење.“

На другој страни у првом ступцу врста [седма од горе стоји „балкански савет,“ — исправи: „балкански савез.“

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

ево су ове:

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 "
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 "
Читанка за други разред српске осн. школе	24 "
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 "
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34 "
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90 "
Рачунски примери за уч. 3.-ег разр. осн. шк.	8 "
" " " 4.-ог " " "	8 "
" " " 5.-ог " " "	10 "
" " " 6.-ог " " "	8 "
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 "
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80 "
Наука из светог писма (за писање и на изузет учење) у основној школи — — — —	10 н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30 "
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референт — — — —	16 "
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референт са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — —	25 "
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2 "
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60 "
" II.	60 "
Велика катавасија	1. — "
Мала катавасија	20 "
Ћимнастичке игре са сликама. Део I.	1. — "
Одабране народне песме за учење на изузет у срп. основним школама друго издање	10 "
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 "
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 "
Нове метарске мере	10 "

Ко дакле жели да горње књиге из прве руке добије, нека се обрати подписатој накнадној штампарији од које ће добити највећи књиџарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књиџарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду

Сад је баш изашла и може се добити:

Читанка за четврти разред српске основне школе, одобрио српски народни црквено-школски савет.
Цена 34 нов.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

ИЗАШАО ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА ГОДИНУ 1886.

уз сарадњу српских књижевника уређује Стеван В. Поповић.

ГОДИНА ДВАНАЕСТА.

Овај највећи, најбољи, најлепши а по томе и најјефтинији српски календар, који је за ово једанаест година распрострај у више од 150,000 комада по свима крајевима где год има Срба, штампан је и ове године на лепој, углађеној артији брзотиском што штампа нарочито слике. —

Календарски део „Орла“ уредио је највештији зналац овога посла у нас проф. Александар Сандић. Овај део доноси: знамените године српске и опште, годишња времена, помрачења сунца и месеца, црквено рачување времена, пасхалију, небесне знакове, сунце и планете, брижљиво описану планету владарку. У сваком поједином лепим знацима урешеном месецу стари и нови календариион, мене месеца, гатање о времену, предзнаке о години, радње месечне на дому и у пољу, народне и земаљске светковине, разне белешке, винарски календар уз то чисто изрубрициране листове за бележење.

„Орао“ доноси и у овоме своме дванаестом лету за год. 1886. богат и одабран садржај урешен уметнички израђеним сликама.

ЗАБАВНО-ПОУЧНИ САДРЖАЈ

„Орла“ за годину 1886. грана се на ове одељке:

I. НАРОДНЕ ЗАДУЖБИНЕ: Животописи и завештаји: а) Мајор-Миша Анастасијевић, б) Атанасије Петров син Герески. од С. В. П. 2. ПРИПОВЕТКА ИЗ СРПСКОГ ЖИВОТА: Црвоточина, од С. В. П. 3. НАРОДНО ЗДРАВЉЕ: а) Алкохолизам, седми чланак од Дра Ђорђа Натошевића. б) Правила за очување здравља, од **. 4. НАРОДНА ПРИВРЕДА: а) Орлићева кошница, од Јована Живановића. б) О гајењу пиће. в) Вртарске поуке, од Б. 5. ПРАВИЕ ПОУКЕ: Закон о разрешењу граничарских задруга у Угарској, од Б. Д. 6. НАРОДНА НАСТАВА: а) Кућа је први бранич народности, од С. В. П. б) Оснујмо „Народно-црквену библиотеку и музеј српске митрополије и патријаршије,“ од С. В. П. в) О дацијама или како се обогати? г) Шта могу местни школски управитељи? д) Спасевајмо наше народне школе, од С. В. П. е) Српска рађа на земаљској изложби у Будимпешти, од С. В. П. 7. БЕЛЕШКЕ. 8. УЗ НАШЕ ИЛУСТРАЦИЈЕ. Уз овај садржај иду Вашари и Огласи.

ИЛУСТРАЦИЈЕ

за „Орла“ израђене су у првим уметничким заводима.

„Орао“ за 1886. доноси ове слике:

I. Насловну слику: 1. Вук Стефановић Караџић. II. Ликове: 2. Мајор-Миша Анастасијевић. 3. Атанасије Петров син Герески. 4. Дмитрије Матић. 5. Дмитрије Ружић. 6. Влахо Буковац. 7. Никола Атанасијев Плавшић. 8. Јово Митрићевић. 7. Савка дра Ј. Суботића. 10. Виктор Иго. III. Слике из наших крајева: 11. Велика школа београдска. 12. Сељачка кућа у Лици. 13. Црногорка. 14. Хајдук на одмору. 15. Кореница. 16. Срне. 17. Циганка. IV. Слике из Русије: 18. Кавкаска цура. V. Слике из словенских крајева: 19. Златни Праг у Чешкој. VI. Слике из Арапске: 20. Пошта у пустињи. 21. Бедујин на молитви. VII. Са угарске земаљске изложбе: 22. Српске црквене старине I. 23. Српске црквене старине II. VIII. Слике народних светитеља: 24. Ђирил и Методије, слов. апост. и просветитељи.

„Орао“ за год. 1886 стоји само 50 новч. или 1 динар.

Наруџбине из Србије прима књижарница Велимира Валозића у Београду која рабатује 20—25%. Из свију осталих крајева упућују се наруџбине на потписану штампарију. Растуривачима и купцима за готово дајемо највећи уобичајени рабат.

На „Орлови“ крили узлетио је „ЦАРИЊ“ мали календар са сликама за год. 1886. Цена му је 20 новч. или 2 гроша. Рабат и наруџбина као у „Орла.“

У Новом Саду 20-ог Октобра 1885.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду,
издавалац „Орла“ и „Цариња.“

WWW.UNILIB.RS
У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А